

– Drevet av genuin interesse

Mye jobbing til tider, men samtidig veldig gøy. Slik oppsummerer Sverre Bang Småge doktorgraden han tok hos lakseprodusenten Cermaq.

- Å gjennomføre doktorgradsprosjektet har gitt meg stor faglig tyngde, sier Sverre Bang Småge.

Sverre Bang Småges tips til andre som vil ta nærings-ph.d. ▼

- Velg å jobbe med noe du er genuint interessert i, og gjør det til en hobby! Ellers kan det bli tungt.
- Sørg for at oppgaven du skal jobbe med er gjennomførbar. Ha en plan B dersom det ikke går som planlagt.
- Vit at du har tilgang på alt det nødvendige av utstyr og fasiliteter til å gjøre forskningen, ellers blir det fort stress.

– Da jeg fikk tilbud om å ta nærings-ph.d. var det en sjanse jeg ikke kunne la gå fra meg. Jeg hadde jobbet med bakterier for Cermaq til masteroppgaven og fikk tilbud om å ta samme tema videre inn i en doktorgrad. Det hadde vært et spennende felt å jobbe med og jeg var veldig motivert for å ta funnene videre og finne ut mer, forteller Småge.

Å jobbe med bakterier er nemlig noe han er genuint opptatt av. I dette tilfellet "årsak til sår hos oppdrettslaks". Å finne løsninger på oppdragsgiverens utfordringer var en stor motivasjonsfaktor.

Jeg beskrev en ny bakteriart! Det er veldig berikende å kunne bidra på denne måten, da går det faktisk an å gjøre noe med problemet.

Sverre Bang Småge

Optimalt samarbeid

Med en fersk mastergrad var Småge godt inne i tematikken allerede. Han kjente miljøet både på universitetet og hos Cermaq godt. Samarbeidet fungerte optimalt, synes den tidligere stipendiaten.

– Vi er samlokaliserte og er et tett knyttet miljø. Dersom noe har vært vanskelig, har jeg hatt kompetanse på mange felt lett tilgjengelig. Jeg har fått hjelp når jeg lurar på noe, trenger tilbakemelding eller vil diskutere ting. Å ha veileder på samme sted er en stor fordel, det må være mye vanskeligere hvis man ikke har det, mener han.

Småges prosjekt er et godt eksempel på det som er målet med nærings-ph.d.-ordningen, nemlig mer samarbeid mellom akademia og næringsliv, i neste omgang økt kompetanse og konkurransevne for norsk næringsliv.

– Cermaq hadde utfordringer med fiskehelse, og lite grunnforskning var gjort om denne problematikken før jeg satte i gang.

Stort utbytte

I forskningsprosessen ble doktoren også godt kjent med organisasjonen.

– Jeg lærte veldig mye om lakseproduksjon, særlig den som foregår i Nord-Norge. Jeg har vært mye ute i felt, snakket med de på anlegg, med veterinærer og fiskehelsebiologer, med folk i mange deler av virksomheten. Når jeg har trengt å ta prøver har forholdene blitt lagt til rette for meg. Jeg var heldig med at det hele gikk som planlagt og de konkrete målene ble nådd. Jeg beskrev en ny bakteriart! Det er veldig berikende å kunne bidra på denne måten, da går det faktisk an å gjøre noe med problemet.

På tyngre dager med mer motstand har det vært nettopp kolleger som har hjulpet å holde motivasjonen oppe.

– Vi var to ph.d.-studenter som jobbet parallelt, vi støttet og hjalp hverandre. Hun kunne fylle ut noen av mine svake sider, og som engelskspråklig hjalp hun meg blant annet med rettinger og språkvask. Jeg har kunnet kjenne på litt ensomhet når jeg har tatt hundrevis av prøver av fisk alene på en lørdagskveld, men jeg lærte noe av det og.

Å gjennomføre doktorgraden har gitt meg veldig faglig tyngde, jeg har lært masse ulike teknikker og har fått bred kompetanse innen diagnostiske verktøy.

Sverre Bang Småge

Jobb er hobby

Den store arbeidsmengden skulle Småge gjerne visst mer om i forkant.

– Til tider har det vært brutalt mye jobbing. Det tar lenger tid enn du tror. Tre år er kort tid for alt som skal gjøres, prosessen er tung. Publisere tre artikler, gjøre alt av forsøk, skrive overbygning, ta 30 studiepoeng er krevende og det skal mye til for å få alt til å klaffe. Det var heldig for meg at jeg er så genuint interessert og alltid har tenkt at dette også er hobbyen min. Det har drevet meg når jeg har jobbet helg og natt. Det er rett og slett veldig gøy også.

Å presentere forskningsresultater foran en gjeng eksperter er som å "hoppe i 90-metersbakken for første gang", synes Småge, men også dette har gitt en verdifull læringskurve.

– Jeg kjente på frykten for spørsmål jeg ikke kunne svare på. Nå har jeg blitt mye flinkere til å presentere. Jeg har holdt foredrag på konferanser rundt i verden og får gode tilbakemeldinger. Å gjennomføre doktorgraden har gitt meg veldig faglig tyngde, jeg har lært masse ulike teknikker og har fått bred kompetanse innen diagnostiske verktøy. Jeg har kunnet bidra til å løse problemer.

Da tre tøffe år var over, ble det vel fest?

– Det ble feiring med champagne, men så var det fort tilbake til hverdagen.

[Cermaq satset på doktorgrad i bedrift for å utvikle kompetanse.](#)

[Er Nærings-ph.d. aktuelt for din bedrift?](#)